

JARDIN

AN

AMOUROUSTET,

*En pelec'h e tisquer ar féçon evit
antreteni ervat eur Vestrez.*

E Montroulez, eus a Imprimeri LÉDAN.

17959

Propriété.

AVERTISSAMANT.

Var ton : *Fleuve du Tage.*

Doue, pa grouas
Adam, hon tad qenta,
Ountào a dennes
Hor mam guenta Eva.
Lavarat a ras dezo
En em garout entrezo,
Beza fidel
En gloar an Eternel.

P'eo güir hon Autrou
A zell vel ar c'haera
Eus e benn-œuvrou
Hac Adam hac Eva,
Assur hon oll doctoret,
An darn-vuia borodet,
Daoust d'o oll loc'h,
Na rajent qet güelloc'h.

Lézomp da champal
Ha da grial bemde
Nep a fell tamal
Lezen ar garante.
En em garomp, va Mestres,
Bezomp fidel da james,
Hac evelse
E plijimp da Zoue,

JARDIN

AN AMOUROUSTET.

*Penos e tle an Amourous en em gomporti en e j'estou
hac en e vüiscamant.*

P'oc'h eus c'hoant da garout eur plac'h ha da veza
caret ganti, evit cundui eur vuez santed assambles,
e tleit, aroc tout, caout vertusiou a furnez, graçou mad,
honestis ha proprete, rac ouz se oll e seller calz.

Tleout a rit eta, qent eguet tostät ouz eur Plac'h,
evit ober ho Mestrez anezi, beza propr, güisquet qem-
pen, ha delc'hel ho taouarn, ho pisach hac ho pléo
evel ma zeo dleet, evit na vezot qet qemeret evit eul
lous hac eur feneant. Gouscoude ne dleet qet temna va-
nite eus ho tillat brao; control da ze : bezit humbl ha
mad dirac an oll, hac er feçon-ze e c'honezot graçou
mat eur plac'h a feçon, hac e vezot caret ganti.

Ne dleer qet en em facha eus an imperfectionou naturel.

Ma n'en doc'h qet avantajet eus a eur visach pe de-
meus a eur c'horf caer, tachit da c'holo an defotchou-
ze dre manielou civil ha gracius.

Uliss en devoa eur visach divalo hac eur c'horf diform;
mes e vertusiou hac e c'hraçou mad o devoa qement en
ornet, ma veritas beza enoret gant an oll rouanet all.

Petra eo ar goantiri, nemet eur fleuren, pelumi birio
a yrill, ha varc'hoas ne vezot neiral Rac-se, tachit da
gaout talantchou caer, evidoc'h da veza eun den brao,
fur ha modest, hac e vezot caret gant an oll.

Ret eo tec'hel ouz ar goall gompagnunezou.

Laqit eves mat da dec'hel ouz goal gompagnunezou, dreist-oll, ouz ar mezvierien, leoudouerien, laeron ha tud lubric, hac eus a guement a ve capable da ober gaou d'oc'h enor; rac, ha n'o pe nep inclination evit ar viçouze, en eur heuill ar seurt tud, e laqafec'h sönjal fall ouzoc'h. Er c'hontrol, frecantit bepret tud honest ha vertuzus, pere o devens bepret an humpla respect evit Doue, hac e vezoc'h, dre ho cundu mad, estimet gant an oll : qementse ho rento agreapl d ho Mestrez.

En pelec'h an Amourous a dle clasq e Vestrez.

Mar fell déc'h clasq eur vestrez evit e c'harout en honestis, e zeo ret déc'h mont er plaçou ma ouzoc'h e ve calz a dud, rac hi na dle qet dont d'ho clasq; mes c'houi eo oc'h-unan a dle ober an demarchou qenta, pa zeo güir oc'h eus ezom anezi : evel en eureujou, er festou ar goadiguennou, er marc'hajou, er foarriou, er pardonnijou, el leuriou nêvez, elec'h ne vanqont james da vont, evit caout ar blijadur d'en em disqueuz : ono ec'h ellit ober ho choas. Ha p'o pezo cavet unan agreabl d'ho taoulagad ha d'ho calon, en em informit petra eo e c'herrent, he c'halite hac he c'hundu, evit na gollot qet ho poan hac hoc'h amzer d'he c'harout ha d'he zervicha; rac bez e zeus calz hac a ra muioc'h a gaz eus ar goantiri hac eus ar prestanç vrao, eguel eus ar furnez hac eus an enor.

Ret eo eta déc'h güelet ha c'houi a zo dign eus anezi hac hi diouvoc'h; anfin, ha c'houi a zo convenapl an eil ouz eguile, rac pa chass ar c'hezeg ingal, ar c'har a ya güelloc'h aroc.

Mes mar tigüe déc'h bea laqet ho carante en eur plac'h pinvidicoc'h eguedoc'h, bezit soignus mat da veza parfet en tout, evit, pa vezot demeet, ne devezo biжен lec'h da reproch déc'h ho paourente, ha da ober bombanç eus he

madou, ha na deufec'h da vea mevel elec'h bea mestr.

Ma ne dê qet quer pinvidic ha c'houi, laqùi eves mat d'e
c'homzou ha d'e c'hundu, evit n'ho pezo biqen queuz da
veza demezetdezi; rac an demeziou grêt a volonté vat hac
hep interest, a zo calz agreaploc'h da Zoue eguet ar reall,
dreist oll pa ve bet consantamant arc herent, rac neuzez
ero e venediction d'ar priejou a ve dign, dre m'o deveu
roet ar breferanç d'an honestis var ar madou.

*Discours eun Amourous evit tostdt da eur Plac'h
phini en em guev en compagnuez re all,
hac evit disclêrya dezi ar garante zo eviti.*

Ho madelez hac ho craçou mad am doug da dostat
ouzoc'h. Ne ouzòn qet ha ne zisplijo qet déch an har-
dieuez a guemeràn da zont d'oc'h abordi; mes ne
allàn qet miret da c'houlen diganêc'h piou oc'h eus
choazet evit caout ar boneur da veza ho servicher,
ho touç hac ho mignon.

*Ar Vestrez Eleal, den yaouanc, gallout a ràn assuri
dêch penos presanç eun den qen honest ha c'houi ne
alfe biqen displijout; ar c'hontrol è : en em esumout
a ràn enoret bras demeuz ho compagnuez; mes evit
ar pez a zo demeus va zervicher, ec'h allàn assuri
dêch ne meus nicut.*

An Amourous. Ha possubl ve! Me gred e rit goap
ac'hanòn, rac ar graçou caer, ar furnez hac an oll ga-
liteou precius a remercàn ennoch, a ra din credi ferm
penos ne allit qet bea hep caout eun Amourous.

Ar Vestrez. Va c'hredi mat a ellit, den yaouanc ; ne
lavaràn nemet ar virione.

An Amourous. Guelelet a ràn dre al liou eus ho pizach
penos oc'h eus mez ouz en henvel : mes en em assurit,
rac ne allàn qet credi e ve eur plac'h quer coant hep eur
zervicher.

Ar Vestrez. Va fardonit, den yaouanc, mar plich
ganêch.

An Amourous. Mar deo güir a lavarit, em rentif
meurbet contant, rac me garfe caout ar boneur da gavel
evit Mestrez eur plac'h quer caer ha c'houi; mes mil aoun
a meus na ve ho speret occupet eas a eun all benac.

Ar Vestrez. Peguen incredul oc'h! Penos a fell dêc'h
e lavarfen ar pez ne ouzôn qet? Credit mat ac'hanon?
n'ouzon qet en pelec'h e mân, na piou eo.

An Amourous. Plac'h yaouanc, aoun a meus da zis-
plijout dêc'h, rac ma teufe bremâ hoc'h amourous da
gozeal ganec'h, marteze e ven cos ne gretfe qet tostât:
rac-se, mar fell dêc'h, e zan d'en em denn; mes qent
eguet partia, deurvezit permeti din rî eur poc dêc'h
evit ho mighon; ze am rentfe meurbet contant, rac
n'oun qet evit miret da gredi e ve libr ho calon.

Ar Vestrez. Na c'houi zo goapaüs da zont da gomz
din er guiz-se! rac gouzout a ran ervat ne veritân qet
e teufe den yaouanc ebet d'am darempredi.

An Amourous. Oh! va fardonit, plac'h yaouanc; qe-
ment a c'hracou hac a furnes a remercan emoc'h, n'en
em estimfen eurus meurbet da vea ho servicher. Plijet
eta ganec'h, qent ho quittat, caout ar vadelez da lavarat
din var biou oc'h eus tolet ho choas; rac ma noc'h eus
qet grêt, evel a lavarit, ha m'am be ar boneur da vea
dign ha capabl da veritout ac'hanoc'h, e qemerfen an
hardiequez da dosiat ouzoc'h evit ho servicha ha disqueuz
dêc'h peguemant eo leun va c'halon ac'hanoc'h.

Ar Vestrez. Va Doue, na c'houi a goze brao! Mes
biжен va speret na va zéod ne vint capabl da respond
d'ho complimantchou; rac eur plac'hic qez eveldon ne
verit qet bea ho servicherez, ha n'e qet dign da gaout
eur servicher eveldoc'h; rac-se, m'ar deo evit goapat
c'lavarit qement-se, me ho ped d'en em denn, ha da
glasq re all da basseal hoc'h amzer.

An Amourous. Ha possubl ve, fleuren ar c'chanton,
e sonchfac'h e ven qen insolant da zont da ober goab
eus an objet precius da beini va c'halon ne c'houlen

Nemet bea ar servicher humpla evit ar rest eus e vue !
 Qentoc'h e carfen bea maro eguet rei dêc'h ar squeud
 eus a cur seurt soupcon ; mes guelet a ran ervat oc'h eus
 aoun da lavarat din ho polonte. N'o pezit morc'het ebet,
 me ho suppli, rec brêma eo ret digueri ar galon, ha
 comz hardiamant da eur servicher.

Ar Vestrez. Coves a ran e zon simpl ; mes Doue d'am
 miro na ven quer zodes da zont d'en em angaji ha da gredi
 quer buan d'ho comzou ; mes pa lavarit eo poent digueri
 ar galon, bezit ar vadelez da assuri din da guenta hac
 ar pez a lavarit a c'hinou, a zo evelse en ho calon.

An Amourous. Pardonit din, mar teuan d'och im-
 portuni ; mes ar garante ardant a meus evidoc'h am
 forç da gomz gant qement a hardiequez, evit disqueuz
 dêc'h penos va oll dezir eo d'ho carout, d'ho servicha,
 ha da vea caret ganec'h.

Ar Vestrez. Carout a ran Doue, an enor hac an oll :
 Petra' fell dêc'h ouspen ?

An Amourous. Qementse zo ervat ; mes guelloc'h ec'h
 alfec'h c'hoas lavarat em profit, m'o pije hepken lavaret
 ia ; rac guelet a ran bremân ervat penos an hini en dese
 ar boneur da gaout ho carante, a ve meurbet eurus.
 Rac-se ho pedan, hep dale davantach, da lavarat din
 franchamant ha c'houi am c'har, ha contant e vec'h-hu
 d'am receo evit ho mignon hac ho servicher.

Ar Vestrez. Hola ! eun tamic re oc'h importun ; an
 dra-ze na bress qet qement hac a lavarit, rac lavarat a
 rer eo ret en em anaveout qent eguet en em garout.

An Amourous. Guir eo ze, rac goude ho peza guelet
 dija meur a vech, hac ho peza anavezet carguet demeus
 an oll berfectionou, en em gafen eurus bras, ma ven
 servicher da eur vestrez quer coant, quer vertuzus, qen
 douc ha qen parfet ha c'houi. Rac-se, va douc, mar
 fell dêc'h va receo evit ho mignon, e ve ze va brassa
 boneur : lavarit din eta, me ho suppli, hac an hini a
 garit a zo tost dêc'h.

Ar Vestrez. Gouzout a rit ervat e meus c'hoas lavaret déc'h penos e caran an enor dreist pep tra oll.

An Amourous. Ha possabl ve em estimfec'h quer maleürus da nonpas oc'h estimout nemetevit ho tanve! Nan, nan; ho carout a ràn a greiz va c'halon, mes en pep honestis; rac-se eta, ne ziferit qet bremān da lavarat din hō polente; aon a meus na rafec'h nep caz diouzon : Daoüst da guementse, me zo ho servicher a greiz calon.

Ar Vestrez. Ne douetân mui demeus ho carante; n'en em informân qet eus ho madou; mes gouzout a rit ervat n'en dòn evit prometi nac ober netra hep avis ha consantamant va zud.

An Amourous. Güelet a ràn érvat, dre ma zoc'h eus a eur famil vad, ne allit qet bea hep servicher, pa ne fell qet déc'h lavart ia; mes lavarit da viana nan.

Ar Vestrez. Perac n'am c'hredit qet? Lavaret a meus dija déc'h meur a vech, hac e lavaràn c'hoas evit ar vech divea, penos ne anaveàn den da vea servicher din.

An Amourous. Lavarat a rit noc'h eus qet a zervicher; me ive a assur déc'h ne meus mestrez ebet. Ho pedi a ràn eta c'hoas, mar am c'havit dign ouzoc'h, da lavart din ia, rac terrupl bras e teziràn ze.

Ar Vestrez. Evit laqat fin d'ho tiscoursiou hac ar repos en ho speret, e fell din avoalc'h lavarat ia; mes en condition penos va zad ha va mam a rayo ar pez a blijo dê, rac int è ar mestrou.

An Amourous. O caera comz! ô coanta *iat* M'en assur déc'h, va douç, penos va c'halonic paour a stracl em c'hreiz gant ar joa. Mes n'en deo qet avoalc'h se, rac ret eo c'hoas, evit an esperanç demeus hō carante, permetti din r  i déc'h eur poqiq.

Ar Vestrez. Cl  vet e meus alies lavaret n'en d   qet mat poqat d'ar botret; rac-se, me ho ped d'am excusi. Mes evit oc'h assuri deus va c'harante sincer evidoc'h, ne refusio qet déc'h eur poqiq hep mui qen, nemet e vo roet gant modesti ha var va dal.

An Amourous a lavaro, en eur boqat d'e Vestrez :

Ah ! va c'halonic eun Doue ! pebes vad a rit din :
Bremàn e velàn e carit ac'hanòn.

Ar Vestrez. Doucic, doucic eta, va mignonic qèz !
avoalc'h ë. Gortozit ma vimp demeet. Güelet a rit-hu
tud duont ec'h ober goab ac'hanomp ?

An Amourous. Evit accomplissa an affection hac ar
volonte vad pere a velàn ennoc'h bremàn, grit din eta
ar blijadur da rëi din ar voalen a zouguït var ho piz,
evit assuranç demeus ho carantie sincer.

Ar Aestrez. Gant plijadur er gîn, sepet ma rentot din
eur faveur all evit assuranç deus hoc'h amitie.

An Amourous. Qementse a zo sur résonabl; mes ho pe-
di a rân da gaout patientet betec ar gouleñnou, ha neuze
em bo eun dra benac de rëi déc'h hac a vo dign ouzoc'h.

Ar Vestrez. Ho trugarecat a rân calz demeus an enor
oc'h eus deurvezet ober din, hac e promettâñ déc'h e
comzîn d'am zud eus an dra-mâ, hac en eur lavarat
déc'h qen a vo, e zòn ho servicherez humbl.

An Amourous. Va mestrez qèz, me ell assuri e zàn d'o
quiut gant calz a boan; rac-se, epad an amzer ma vin
privet ouzoc'h, eur moment a vo deveziou evidòn; an
deveziou a vo blavesiou; gouscoude, ne ancounac'hain
biyen ho charmou hac ho perfectionou. Qen a vo eta,
va c'halonic vian, va ferlezennic; qen a vo ar blijadur
d'ho quelet, pehini a vo qenta ma vo possubl din.

Penos e tle an Amourous saludi ha comz eus e Vestrez.

Ac'hanta, va c'halonic, penos a rit-hu abaoue m'am
boe ar blijadur d'ho quelet divea ? Pell bras òn bet hep
dont, rac eur güir amourous a gav hir an amzer, pa
ne all qet güelet e vuia-caret.

Ar Vestrez. Ah ! va mignonic en Doue ! joa vras a
ra din ho quelet yac'h; demeus al liou eus ho pizac'h,
e velàn noc'h qet bet clàu, a drugare Doue.

An Amourous. Lavarit din ha c'houi oc'h eus comzet d'ho tud demeus hon dessenniou, ha penos o deus ho selaouet : hastit buan, me ho ped.

Ar Vestrez. Ia, va Mignon, hac o c'honsantamant o deus roet Demp d'en em garout, hac e teziront mèmes e vemp souden demezet, mar dê ive contant ho querent.

An Amourous. Ah, va c'halonic qèz! n'òn qet evit miret da réi eur bouchic déch' evit eur c'hélon quer caer. Bremâ eta e zê ret Demp assambli hor c'herent hep dale mui.

Penos e tle an Amourous comz da dud e Vestrez.

M'ho ped, tud enorabl, da excusial liberte a guemerân da zont d'ho ty, evit disclêria déch' ar garante-dener a meus evit Jannedic, ho merc'h, hac ar c'hoant yras a meus da zont da zemei déi. Grit din an enor da lavarat din hac approuvi a rit hor zantimantchou.

An Tad. Ho trugarecat a ran eus an enor a rit Demp; mes an traou-ze a verit eun tamic reflexion; rac-se, ne gavit qet fall e teperdfen c'hoas eua nebeut, evit assuri déch' ya respont, hac e comzfen d'am mignonet eus a ze dre na hanavean qet c'hoas avoalc'h ac'hanoç'h; abars eiz de me allo réi déch' eun assuranç.

An Amourous. Moc'h assur iye ne vanqio qet da zont d'ho caout; ha mar plich gant Doue réi din ar boneur da vea ho mab-caer, ec'h esperan réi déch' qement a gontatamant evel ma ven eur buguel propr déch'. Qén'a vo ar c'henta a lavaran déch' : En em recommandi a ran déch' ha d'am Mestrez. Hastit a fo, mar plich ganee'h, evit va boneur.

Evit réy eur voalen d'ar Vestrez, pa vez tremenet ar c'hontrat.

Va Mestrez, pa è plijet da Zoue ha d'hor c'herent em be hirio ar boneur da vea aliet déch', recevit ar voalen-ma a roan déch' evit ar merq eternel eus ya c'harante barfet evidoc'h, pehini a bado het ya bue.

Ar Vestrez. Va Mignon qèz, ho trugarecat a ran eus
an enor a rit din; güir è ne meus-an qet meritet; mes mar
plich gant Doue ya c'honservi en bue, e meus güir dezir
hac e promettan déc'h d'ho carout, d'ho servicha, ha
d'en em gonformi bepret d'ho santimantchou.

*Penos e tle an den a Enor pedi ar c'herent hac ar
mignonet da assista d'an eured.*

An Den Yaouanc. Bonjour déc'h, ya eont Fanch.

Fanch. Bonjour, va mignonet; pez seurt avél vad
ho tigass amàn eta?

An Den Yaouanc. Deut òn abers
evit ho pedi, c'houi, ho creg hac ho pugale, da zont
d'ar Güin-ardant varc'hoas, ha dilun d'an eured.

Fanch. Ho trugarecat a ran eus an enor a rit din;
tachout a rimp da vont gant calz a blijadur : qen a vo
eta neuze, va mignonet. Grit hor gourc'hemennou da
Bipi, da Janned, da Yoen, ha d'hoc'h oll dud.

*Evit pedi eur Paeron hac eur Vaeronez da zont
da henvel eur buguel.*

An Tad. Va mignon Guillou, deut oun d'ho pedi
da ober din eur blijadur.

Ar Paeron. Lavarit din petra è va mignon.

An Tad. Doue en deus digasset din eur buguel, hac
ho pedan da ober din an enor da zont d'am zicour da
ober eur c'christen mad eus aneàn.

Ar Paeron. Contant bras òn. Da bed-heur e vo ar
vadian?

An Tad. Da deir heur goude leïn, en ilis Sant.....

Pa gasser ar buguel d'an ilis, ar Beleg a c'houlen :
Petric en deus roet Doue déc'h?

Ar Paeron. Eur potr, pe eur botrez.

Ar Béleg. Petra a c'houlen?

Ar Paern. Ar Vadian

*Goude ma vo badeet ar buguel, ar Paeron hac ar
Veronez a dle lavarat d'an Tad ha d'ar Vam.*

*Va C'homper ha va C'hommer, demeus a eur payan,
cetu amâ eur C'hristen a laqomp entre ho taouarn, evit
desqi deân ervat e religion, hac e zevel en carante Doue.*

An Tad hac ar Vam.

*Va C'homper ha va C'hommer, ho trugarecat a reomp
eus an enor oc'h eus grêt demp. Hac evit ar pez a zell
eus hon never en andret ar buguelic paour-mâ, ni rëyo
deân evel a dle peb tad ha mam christen.*

*Mes, azeit ouz taul da zébri eun tam hada eva eur ban-
ne eviten em rejouissa ganemp eus a eun devez quer caer.*

Ar C'homper hac ar Gommer.

*Ne allàn qet refusi netra eus a guement a ouffe ober
plijadur dêc'h : D'ho yec'het ta, va c'homper Yan, ha
c'houi, va c'hommer Janned, ha d'ho pugale.*

Lizer da zisclèria da eur plac'h e carer a nlei.

PLAC'H YAOUANC,

Ret è din anfin lavarat dêc'h, muioc'h a galon eguet
a c'hinou, penos, demeus an oll merc'het yaouanc eus
ar c'hontre, C'houi eo an hini a meus choazet evit va
Mestrez, ha pehini a garân hac a garin epad va bue;
n'en deo qet discoursiou a civilite eo qement-màn; va
c'halon eo en em disclêry dêc'h en noaz. Mar douetit eus
a guementse, goulennit ar breuvennou a guerfot, ha
me ho rento contant. Va dezir ha va joa è lavarat dêc'h
bepret e zòn hac e vin bete fin va bue,

Ho servicher humbl a greiz calon,

YANNIC AN DOUR-DOUÇ.

FIN.

YAN HA JANNED,

PE AN DIFFERANC

ENTRE AN AMOUROUSIEN HAC AR PRIEJOU.

Canomp Amouroustet Janned ,

Canomp Amouroustet Yan :

N'eus nep plac'h quer coant ha Janned ,

Na nep potr quer braw ha Yan.

Yan a ra oll vit e Janned ,

Ha Janned oll vit he Yan ;

Yan a gar oll gant e Janned ,

Janned na gar mann hep Yan.

N'eus nemet chagrina Janned

Evit laqat gouela Yan ;

Evit laqat c'hoarzin Janned ,

N'eus nemet arliqa Yan.

Yan a sich ar boued gant Janned ,

Janned a vousc'hoarz ous Yan :

Ha qement tra a douch Janned ,

Qerqent zo lippet gant Yan.

Gant he dorn propr atao Janned

A garg e veren da Yan ;

Hac atao scudellic Janned

A zo carguet gant he Yan.

Ha pa za da gousquet , Janned ,

E za ive buan Yan :

Yan a gousq tostic d'e Janned ,

Ha Janned tostic d'he Yan.

Qerqent evel ma sav Janned,
 E saill eus e vele, Yan ;
 Yan a glasq bepred e Janned,
 Ha Janned bepret he Yan.

Mar dê bep Mestrez eur Janned ,
 Ha peb Amourous eur Yan ,
 Ar vreg zo atao eur Janned ,
 Hac an ozac'h atao Yan.

Yan a zo pried da Janned ;
 Janned a zo greg da Yan :
 Yan ne anave mui Janned ,
 Ha Janned a zizauv Yan.

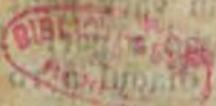
Qement tra' zeu deus a Janned
 Zo sur da zisplich da Yan ;
 Pa velot o c'hoarzin Janned ,
 E velot sur gouela Yan.

Ar frico a brepar Janned
 A ra heugui calon Yan ;
 Hac ar güele ma cousq Janned
 N'en dê qen mui güele Yan.

Yan n'ell mui beva gant Janned ,
 Janned en em varv gant Yan :
 Yan gant Doue a garfe Janned ,
 Janned d'an diaoul a ro Yan.

An devez ma varvo Janned
 A vezo devez caer Yan ;
 Ha ne velot dansal Janned
 Nemet devez maro Yan.

D'AM MUIA CARET!